

SPRAVODAJKA

Asociácie slovenských geomorfológov pri SAV

SPRÁVA O ČINNOSTI

ASOCIÁCIE SLOVENSKÝCH GEOMORFOLÓGOV PRI SAV ZA ROK 2016

Rok 2016 bol pre Asociáciu slovenských geomorfológov pri SAV významný. V októbri sa konala 9. vedecká konferencia ASG pri SAV v Zuberici a v rámci tohto stretnutia aj Valné zhromaždenie členov našej asociácie. O všetkom dôležitom a zaujímavom sa dočítate v osobitných správach v rámci tohto Spravodajcu.

V januári sa konala prednáška poľskej kolegyne A. Chrobak na tému Potenciál geoturizmu v Poľsku a na Slovensku, na príklade podtatranského regiónu. Organizačne ju zastrešila naša asociácia v spolupráci s Bratislavskou pobočkou SGS pri SAV a Geografickým ústavom SAV.

Pokračovalo vydávanie časopisu *Geomorphologia Slovaca et Bohemica*. Prvé číslo vyšlo ako Zborník z konferencie v Zuberici, druhé ako monografia (A. Kidová, M. Lehotský, M. Rusnák: Morfológické zmeny a manažment divočiacko-migrujúceho vodného toku Belá). Internetové

stránky časopisu nájdete na adrese: <http://www.asg.sav.sk/gfsb/home/index.php>.

Finančná situácia asociácie bola v roku 2016 nasledovná. K 1. januáru 2016 predstavoval majetok ASG pri SAV súhrne 1359,07 EUR, k 31. decembru 2016 to bolo **552,49 EUR**. Prehľad celkovej bilancie, aj v porovnaní s predošlými rokmi, poskytuje tabuľka:

V roku 2016 sme mali príjmy z členských príspevkov a z konferencie v Zuberici. Suma vyzbieraná na členskom medziročne klesá, jednou z úloh v najbližšom období preto bude zlepšiť túto situáciu a aktualizovať zoznam členom asociácie. Naša činnosť bola podporená taktiež prostredníctvom spolupráce s Geografickým ústavom, ktorý dostal na projekt spoločných akcií s ASG pri SAV príspevok od SAV v celkovej výške 500,- EUR, ktoré boli použité na vydanie zborníka z konferencie a nákup materiálu pre redakciu časopisu *Geomorphologia Slovaca et Bohemica*. Tieto výdavky prebehli v rámci účtovníctva Geografického ústavu SAV, v našej bilancii sa teda neobjavujú.

Na strane výdavkov prevládajú náklady na konferenciu v Zuberici - 3118,07 EUR (prenájom konferenčných priestorov, ubytovanie a strava pre účastníkov, výroba konferenčných materiálov, doprava na exkurzii). Vydanie dvoch čísel časopisu *Geomorphologia Slovaca et Bohemica* nás stálo 925,29 EUR. Zvyšné výdavky išli na réžiu asociácie - 104,74 EUR a zahŕňajú najmä bankové poplatky a členský poplatok Rade slovenských vedeckých spoločností.

Informácie zo sveta slovenskej geomorfológie nájdete aj na našej internetovej stránke: www.asg.sav.sk.

Majetok	2013	2014	2015	2016
kasa	603,03	665,97	815,97	450,6
banka	1926,91	990,03	543,1	101,89
spolu	2529,94	1656	1359,07	552,49

Príjmy	2013	2014	2015	2016
členské	220	160	150	80
dotácie	0	0	0	0
konferencia	7580	1540	0	3261,5
iné	79,29	0,19	22,03	0,02
Spolu	7879,29	1700,19	172,03	3341,52

Výdavky	2013	2014	2015	2016
materiál	92,33	478,22	0	305,1
služby	7471,01	2047,81	448,96	3833
iné	10	48,1	20	10
spolu	7573,34	2574,13	468,96	4148,1

Rozdiel	305,95	-873,94	-296,93	-806,58
---------	--------	---------	---------	---------

Tab. 1 Prehľad finančnej situácie ASG pri SAV

Ján Novotný

Z Á P I S N I C A Z VALNÉHO ZHROMAŽDENIA ASOCIÁCIE SLOVENSKÝCH GEOMORFOLOGOV PRI SAV ZO DŇA 4.10.2016 V ZUBERCI

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie
2. Správa o činnosti a hospodárení ASG pri SAV za roky 2012 – 2016
3. Predĺženie mandátu predsedu, členov výkonného výboru a revízorov
4. Rôzne (členská základňa, nové geomorfologické členenie, časopis Geomorphologia Slovaca et Bohemica, plán činnosti)
5. Schválenie uznesení a záver

1. OTVORENIE

Valné zhromaždenie otvoril a viedol predseda ASG pri SAV M. Lehotský, ktorý privítal všetkých prítomných a navrhol program, ktorý Valné zhromaždenie schválilo.

2. SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ ASG PRI SAV ZA ROKY 2008 – 2012

Správa o činnosti a hospodárení ASG pri SAV za roky 2012 – 2016 predniesol J. Novotný (pozri prílohu).

3. PREDĽŽENIE MANDÁTU PRESEDU, ČLENOV VÝKONNÉHO VÝBORU A REVÍZOROV

Vzhľadom na to, že Valného zhromaždenia sa zúčastnila pomerne výrazná menšina všetkých členov (deväť), navrhol predseda ASG pri SAV, aby Valné zhromaždenie hlasovalo, v súlade s § 8, bodom 3 Stanov ASG pri SAV, o predĺžení mandátu predsedovi, výkonnému výboru a revízorom do zvolania mimoriadneho Valného zhromaždenia. To by sa malo konať v roku 2018 pri príležitosti spoločného kongresu Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV a Českej geografickej spoločnosti, počas ktorého by sa mala konať aj 10. vedecká konferencia ASG pri SAV.

4. RÔZNE

(ČLENSKÁ ZÁKLADŇA, NOVÉ GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, ČASOPIS GEOMORPHOLOGIA SLOVACA ET BOHEMICA, PLÁN ČINNOSTI)

V súvislosti s nízkou účasťou na Valnom zhromaždení ASG pri SAV diskutovali prítomní členovia o potrebe aktualizovať zoznam členov Asociácie a prehodnotiť členstvo u neaktívnych členov. Predseda M. Lehotský pripomenul tiež potrebu nadviazať bližšiu spoluprácu s odborníkmi z príbuzných vedeckých disciplín, najmä z oblasti geológie kvartéru.

Ďalšia časť zasadnutia VZ ASG pri SAV bola venovaná časopisu Geomorphologia Slovaca et Bohemica. Vzhľadom na kritériá hodnotenia publikačnej činnosti vedeckých pracovníkov na Slovensku i v okolitých krajinách, je čoraz náročnejšie získavať kvalitné príspevky, ktoré by mohli byť v časopise publikované. Otvára sa možnosť publikovať v rámci tohto periodika práce začínajúcich doktorandov a monografie. M. Lehotský informoval o tom, že od 1.1.2017 by funkciu výkonného redaktora časopisu mal zastávať M. Rusnák.

M. Lehotský skonštatoval, že sa nepodarilo dokončiť práce na vytvorení nového geomorfologického členenia. Mapové podklady z mnohých území neboli doručené. K tejto téme diskutovali aj M. Rusnák a P. Bandura.

Valné zhromaždenie na záver prejednálo aj plán činnosti na najbližšie obdobie. Okrem spomenutej 10. vedeckej konferencie ASG pri SAV by sa v roku 2018 mala uskutočniť aj medzinárodná konferencia Združenia pre výskum Dunaja.

5. SCHVÁLENIE UZNESENÍ

Uznesenie 1/2016: *Valné zhromaždenie ASG pri SAV schvaľuje správu o činnosti a hospodárení za roky 2012 – 2016.*

Uznesenie 2/2016: *VZ ASG pri SAV schvaľuje predĺženie mandátu predsedovi spoločnosti, členom Výkonného výboru a revízorom – do 31.12.2018.*

Uznesenie 3/2016: *Valné zhromaždenie ASG pri SAV poveruje Výkonný výbor, aby zvolal*

mimoriadne Valné zhromaždenie ASG pri SAV – do 15.12.2018.

Uznesenie 4/2016: *Valné zhromaždenie ASG pri SAV poveruje Výkonný výbor, aby zabezpečil zorganizovanie 10. vedeckej konferencie ASG pri SAV v roku 2018.*

Uznesenie 5/2016: *Valné zhromaždenie ASG pri SAV poveruje Výkonný výbor aktualizovať zoznam členov Asociácie a zrušiť členstvo členom, ktorí si neplnia členské povinnosti (v zmysle § 5, bod 4) – do 31.12.2016.*

Uznesenie 6/2016: *Valné zhromaždenie ASG pri SAV poveruje J. Novotného rozoslať Zápisnicu z Valného zhromaždenia a Správu o činnosti Asociácie všetkým členom – do 31.12.2016.*

Príloha: Správa o činnosti a hospodárení ASG pri SAV za roky 2012 – 2016

Overil: RNDr. Milan Lehotský, CSc.
predseda ASG pri SAV

Zapísal: Mgr. Ján Novotný, PhD.
vedecký tajomník ASG pri SAV

V Bratislave 20. 10. 2016

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ ASOCIÁCIE SLOVENSKÝCH GEOMORFOLOGOV PRI SAV V ROKOCH 2012 – 2016

Po štyroch rokoch nastáva opäť čas bilančovať činnosť Asociácie slovenských geomorfologov pri SAV. V rámci 7. vedeckej konferencie ASG pri SAV sa 11. septembra 2012 uskutočnilo Valné zhromaždenie asociácie, ktoré zvolilo predsedu a výkonný výbor. Ten teda v nasledujúcom štvorročnom období pracoval v tomto zložení:

predseda: Milan Lehotský

podpredseda: Zdenko Hochmuth

tajomník a hospodár: Ján Novotný

členovia: Pavel Bella, Alžbeta Medved'ová,
Jozef Minár

revízori: Alexandra Benová, Zora Machová

V uplynulom období bolo schválené členstvo štyrom novým členom a celkovo sme ku koncu roka 2016 evidovali 58 členov ASG pri SAV.

MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY

Z medzinárodného hľadiska bolo najvýznamnejšou aktivitou našej asociácie nesporne zorganizovanie podujatia *Carpatho – Balcan – Dinaric Conference 2013*. Konferencia sa konala pri príležitosti 50. výročia založenia Karpatsko-balkánskej geomorfologickej komisie v dňoch 24. – 28. 6. 2013 v Starej Lesnej. Táto medzinárodná konferencia mala 80 účastníkov z 8 krajín a odznelo na nej celkovo 70 príspevkov. Jej súčasťou boli aj dve exkurzie, prvá zameraná na problematiku geomorfologického výskumu fluvialneho systému rieky Belá, druhá viedla do poľskej časti Tatier. V roku 2016 sa konal ďalší ročník tejto konferencie v Postojnej (Slovinsko).

Ostatné medzinárodné aktivity vyplývajú predovšetkým z individuálnej činnosti našich členov. Slovenskí geomorfológovia prispeli k tvorbe Atlasu Tatier, ktorý vyšiel v Poľsku. Za zmienku stojí pokračujúca tradícia účasti na výročných konferenciách českých geomorfologov, ktoré sa konali v Mikulove (2013), Tepliciach (2014) a Plzni (2015). V Spravodajoch ASG pri SAV boli počas uplynulého obdobia zverejnené reportáže z niekoľkých medzinárodných podujatí, ktorých sa naši členovia zúčastnili (*Integrative sciences and sustainable development of rivers*, Lyon, 22. – 28.6.2015 – M. Lehotský, A. Kidová, M. Rusnák; *COST-CONNECTEUR ES - 1306*, Durham, 14. – 16.9. 2015 – A. Kidová). Privítali by sme podobné správy aj z ciest ďalších kolegov.

KONFERENCIE ORGANIZOVANÉ ASG PRI SAV

Asociácia slovenských geomorfologov pri SAV sa za uplynulé obdobie organizačne podieľala na príprave niekoľkých podujatí, či už ako hlavný organizátor alebo ako spoluorganizátor. Okrem už spomínanej *Carpatho – Balcan – Dinaric Conference 2013* to bola najmä 8. vedecká konferencia ASG pri SAV - *Geomorfológia a environmentálne výzvy*, ktorá sa konala v Snine, v dňoch 6. – 8. októbra 2014. Konferencia mala 36 účastníkov a prezentovaných na nej bolo 40 príspevkov.

Okrem toho sme sa v roku 2014 podieľali na príprave 9. vedeckej konferencie *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň* (Liptovská Sielnica). Napokon, v roku 2016 sa uskutočnila 9. vedecká konferencia ASG pri SAV *Geomorfologické procesy a zmeny krajiny*, ktorá sa konala v Zuberi.

GEOMORPHOLOGIA SLOVACA ET BOHEMICA

Za jednu z kľúčových aktivít našej asociácie možno naďalej považovať vydávanie časopisu *Geomorphologia Slovaca et Bohemica*. V uplynulom období vyšli v každom roku dve čísla časopisu. Prinášame prehľad obsahu jednotlivých čísel:

2012/1

ANNA DOBOS:

Reconstruction of Quaternary landscape development with geomorphological mapping and analysing of sediments at the Cserépfalu Basin (the Bükk Mts., Hungary)

KAROL AUGUSTOWSKI - DOROTA CHMIELOWSKA - JÓZEF KUKULAK - JOANNA ZAWIEJSKA:

Varied riverbank stability in the foreland of the Tatra Mountains

JOZEF JAKÁL - JÁN URBÁNEK:

Vývoj geomorfologického výskumu v podmienkach Geografického ústavu SAV

PAVEL BELLA - ĽUDOVÍT GAÁL:

Hypogénne jaskyne na Slovensku: súčasné poznatky a zameranie výskumu

PETER ORVOŠ - MONIKA ORVOŠOVÁ:

Morfoštruktúrne pole Muránskej planiny a jeho špecifiká v rámci krasových plošín Slovenska

2012/2**MILAN LEHOTSKÝ:**

Methodological template for assessment of river morphology conditions

RASTISLAV ČIEF - BRANISLAV NIŽNANSKÝ:

Analýza geografického základného a všeobecného vzdelávania z hľadiska využitia pojmovej bázy geomorfológie

SPRAVODAJCA ASG PRI SAV 2012

2013/1

Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology 2013

Book of Abstracts

Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology 2013

Excursion Guide

2013/2**VERONIKA STAŠKOVANOVÁ:**

Modelovanie vývoja pohoria Tribeč prostredníctvom Channel hillslope integrated landscape development model (CHILD)

JURAJ PROCHÁZKA:

Pôdorysná vzorka riečného koryta dolného Váhu, Nitry a Dudváhu s osobitým zreteľom na vplyv faktora tektoniky

DANIEL KUBINSKÝ - JAKUB FUSKA - KAROL WEIS - MILAN LEHOTSKÝ - JOZEFÍNA POKRÝVKOVÁ:

Zmeny reliéfu dna a akumuláčného objemu umelej vodnej nádrže a intenzita jej zanášania za ostatných 125 rokov – príklad Veľkej Richňavskej

MILAN LEHOTSKÝ - ŠÁRKA HORÁČKOVÁ - JÁN SLÁDEK:

Morfológicko-sedimentologické zmeny bypasovaného koryta vodného toku – príklad starého koryta Dunaja

SPRAVODAJCA ASG PRI SAV 2013

2014/1**MILAN FRANDOFER - MILAN LEHOTSKÝ:**

Morfológicko-sedimentová diferenciácia horského vodného toku a jeho odozva na povodňové udalosti

2014/2**IMRICH SLÁDEK:**

Vývoj názorov na geomorfologickú hodnotu hornín v slovenskej geomorfologickej literatúre

PAVEL BELLA - ĽUDOVÍT GAÁL:

Vznik a morfológia hydrotermálnych jaskýň v Západných Karpatoch a ich predpolí

MILAN LEHOTSKÝ - NOÉMI MATUŠICOVÁ:

Človekom indukované morfológické zmeny riečného systému – historické pozadie a charakter (príklad dolného toku Váhu)

JÁN SLÁDEK:

Aplikácia elektrickej rezistívnej tomografie (ERT) pri výskume dĺn dolín a zmien korytovo-nívných systémov (príklad vybraných tokov na území Slovenska)

SPRAVODAJCA ASG PRI SAV 2014

2015/1**MILAN LEHOTSKÝ - ANNA KIDOVÁ - MILOŠ RUSNÁK:**

Slovensko-anglické názvoslovie morfológie vodných tokov

2015/2**PAVEL ZHYRNOV:**

Geomorphosite assessment method of karst landscapes by considering the geomorphological factors

MARIÁN ŠABO - JOZEF MINÁR:

Morfológicko-morfometrická typizácia Západných Karpát a Slovenska pre potreby geoekologických aplikácií

SPRAVODAJCA ASG PRI SAV 2015

2016/1

Geomorfologické procesy a zmeny krajiny

Zborník abstraktov (9. vedecká konferencia ASG pri SAV, Zuberec, 4. – 6. 10. 2016)

2016/2**ANNA KIDOVÁ - MILAN LEHOTSKÝ - MILOŠ RUSNÁK:**

Morfológické zmeny a manažment divočiakomigrujúceho vodného toku Belá

Prehľad naznačuje pokračujúci trend ubúdania ponúkaných príspevkov. Redakcia preto pristúpila k publikovaniu monografických čísel (2014/1, 2015/1, 2016/2) a konferenčných zborníkov (2013/1, 2016/1). Ponúka sa teda možnosť, najmä pre kolegov, ktorí úspešne ukončili doktorandské štúdium, aby podstatné pasáže svojich dizertačných prác publikovali v ucelenej forme v našom časopise.

OSTATNÉ AKTIVITY

Jednou z problematík, ktorá v ostatných rokoch rezonovala v slovenskej geomorfologickej obci, bola práca na tvorbe nového geomorfologického členenia Slovenska. Žiaľ, toto dielo sa zatiaľ nepodarilo dokončiť a zostáva jednou z výziev, ktoré stoja pred našou asociáciou.

Prednášková činnosť bola v hodnotenom období skromná. Pod patronátom ASG pri SAV sa konali dve prednášky. Prof. L. Starkel, jedna z najvýznamnejších osobností poľskej geomorfológie predniesol prednášku o vplyve extrémnych zrážkových udalostí na formovanie reliéfu Karpát a Himalájí. A. Chrobak priblížila problematiku geoturizmu na príklade regiónu Tater.

HOSPODÁRENIE

Rozpočet našej asociácie je pomerne skromný. V nasledujúcich tabuľkách prinášame prehľad o základných údajoch týkajúcich sa hospodárenia.

rok	Projekt s GgU SAV	členské	vložné
2012	300 EUR	270 EUR	1510 EUR
2013	700 EUR	220 EUR	7580 EUR
2014	300 EUR	160 EUR	1540 EUR
2015	200 EUR	150 EUR	-

Tab. 1 Hlavné príjmy ASG pri SAV

rok	konferencia	časopis	réžia
2012	595,17 EUR	148,36 EUR	58,80 EUR
2013	6752,30 EUR	723,34 EUR	97,70 EUR
2014	2361,12 EUR	78,36 EUR	134,65 EUR
2015	-	373,56 EUR	95,40 EUR

Tab. 2 Hlavné výdavky ASG pri SAV

Základnými zdrojmi príjmov sú pre asociáciu členské príspevky (aktuálna výška je 10 EUR ročne) a vložné na konferencie. Od roku 2011 sa zmenil spôsob podpory vedeckých spoločností zo strany SAV, príspevky dostávajú vedecké ústavy na spoločné projekty s vedeckými spoločnosťami. Uvedené sumy teda nefigurujú priamo v našom účtovníctve, ale boli v plnej výške použité na financovanie našich aktivít.

Okrem nákladov na organizované konferencie, predstavujú každoročne najvyššiu položku výdavkov náklady na tlač a zviazanie časopisu *Geomorphologia Slovaca et Bohemica*. Náklady na réžiu zahŕňajú najmä nákup kancelárskych potrieb a bankové poplatky.

Celková bilancia naznačuje, že v priemere hospodárime s vyrovnaným rozpočtom. Výkyvy sú spôsobované prenášaním niektorých výdavkov z jedného kalendárneho roka na ďalší a súvisia s nepravidelným vydávaním časopisu. Badateľný je tiež trend znižovania výšky vzbieraného členského.

Majetok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kasa	140,57	195,18	286,31	603,03	665,97	815,97
banka	1091,07	744,01	1937,68	1926,91	990,03	543,1
spolu	1231,64	939,19	2223,99	2529,94	1656	1359,07

Príjmy	2010	2011	2012	2013	2014	2015
členské	204	400	270	220	160	150
dotácie	620	0	0	0	0	0
konferencia	475	0	1510	7580	1540	0
iné	25,36	47,69	307,13	79,29	0,19	22,03
Spolu	1324,36	447,69	2087,13	7879,29	1700,19	172,03

Výdavky	2010	2011	2012	2013	2014	2015
materiál	623,84	322,59	172,27	92,33	478,22	0
služby	478,63	417,48	620,06	7471,01	2047,81	448,96
iné	120,19	0,07	10	10	48,1	20
spolu	1222,66	740,14	802,33	7573,34	2574,13	468,96

Rozdiel	101,7	-292,45	1284,8	305,95	-873,94	-296,93
---------	-------	---------	--------	--------	---------	---------

Tab. 3 Bilancia majetku, príjmov a výdavkov (bilancia platná k 31.12. daného kalendárneho rok

GEOMORFOLOGICKÉ PROCESY A ZMENY KRAJINY 9. VEDECKÁ KONFERENCIA ASG PRI SAV

Uplynuli dva roky a slovenskí geomorfológovia sa opäť stretli, spolu s kolegami z blízkyh krajín na vedeckej konferencii ASG pri SAV. Po stretnutí v Snine (6. – 8. 10. 2014) sa deviaty ročník tohto podujatia konal pod názvom *Geomorfologické procesy a zmeny krajiny* v dňoch 4. – 6. októbra 2016 v Žuberci, v Univerzitnom stredisku Žilinskej univerzity. Organizáciu zabezpečovali Geografický ústav SAV a Asociácia slovenských geomorfológov pri SAV. Malebné prostredie Roháčov pritiahlo spolu 34 účastníkov z troch krajín – Poľsko (19), Slovensko (12) a Česká republika (3).

Konferenciu otvoril v utorok (4.10.) populní predseda ASG pri SAV M. Lehotský. Program bol následne v priebehu utorka a stredu (5.10.) rozdelený do štyroch prednáškových blokov a samostatnej posterovej sekcie. Celkovo bolo uvedených 27 príspevkov vo forme ústnej prezentácie a 9 vo forme posteru.

Obr. 1 Konferenčná miestnosť pred začiatkom konferencie

Najpočetnejšie boli príspevky z oblasti fluválnej geomorfológie, zamerané na hodnotenie vplyvu človeka na zmeny morfológie riečnych

Obr. 2 Účastníci konferencie počas prednášky P. Gierszewskeho

Obr. 3 Prezentácia posterov

systémov (Wyžga et al., Lehotský et al., Szymańska et al., Gawior, Novotný), na výskum efektu povodní (Wyžga et al., Kidová et al., Mikuš et al., Franczak), hodnotenie väzieb medzi biotou a fluvialnými formami (Gierszewski a Brykała, Lehotský et al.), sedimentológiu riečnych nív (Szymańska), eróziu brehov (Augustowski a Kukulak) alebo využívaní najnovších technológií pri mapovaní riečnej krajiny (J. Sládek et al.). Početné zastúpenie mali aj príspevky venované svahovým procesom, rezonovala najmä problematika výskumu zosuvov (Kukulak a Augustowski, Medvedová, Kiszka, Kiszka a Cebulski, Cebulski) a lavín (Rączkowska et al., Łajczak a Spyt). Krasovým a pseudokrasovým javom boli venované príspevky týkajúce sa výskumu jaskýň (Bella, Gallay et al., Franczak et al.) alebo chemickej čistoty vápencov (I. Sládek). Viaceré príspevky sa venovali paleogeografickým rekonštrukciám a vplyvu človeka na reliéfovú procesy (Klimek et al., Vejrostová et al., Majewski, Majewski a Drozdowska). Nechýbali ani príspevky zamerané na štúdium fluvio-glaciálnych (Rdzany a Frydrych, Frydrych) aglaciálnych sedimentov (Jankovská et al.), komplexný výskum hornej hranice lesa

Obr. 4 Atmosféru konferencie spestril prvý tohtoročný sneh

Obr. 5 Pred vstupom do Brestovskej jaskyne

(Łajczak a Spyt), využitie morfometrických analýz pri automatizovanom mapovaní morfoštruktúr (Bandura a Minár) alebo prepojenie geomorfológie a výtvarného umenia (Papčo a Vojtášová).

Obr. 6 V Brestovskej jaskyni

Obr. 7 Účastníci konferencie vo Vrátnej doline

Vo štvrtok (6.10.) sa konala celodenná exkurzia. Prvou zastávkou bola Brestovská jaskyňa v tesnej blízkosti miesta konania konferencie. Jej prehliadku zabezpečili P. Bella a Z. Hochmuth. Ďalšie lokality boli venované problematike pasívnych morfoštruktúr Kysuckej vrchoviny a výskumu bahenno-blokového prúdu vo Vrátnej doline v Malej Fatre.

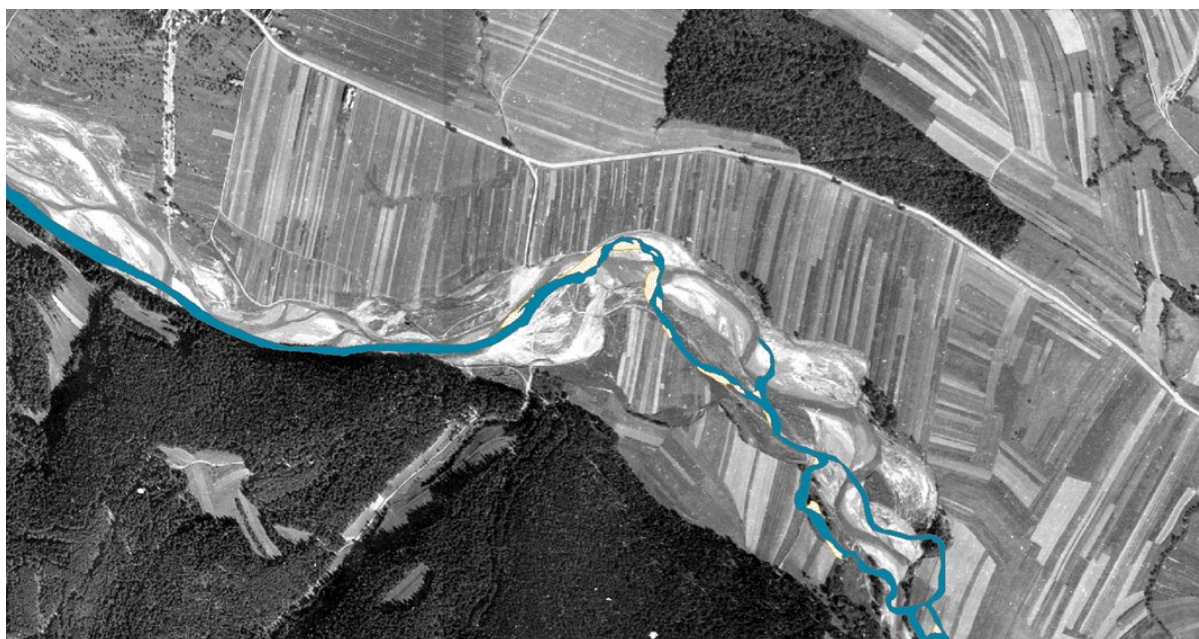
Ján Novotný (foto Ján Sládek)

MORFOLOGICKÉ ZMENY A TRVALO-UDRŽATEĽNÝ MANAŽMENT NA RIEKE TOPĽA AKO HLAVNÉ TÉMY WORKSHOPU V BARDEJOVE

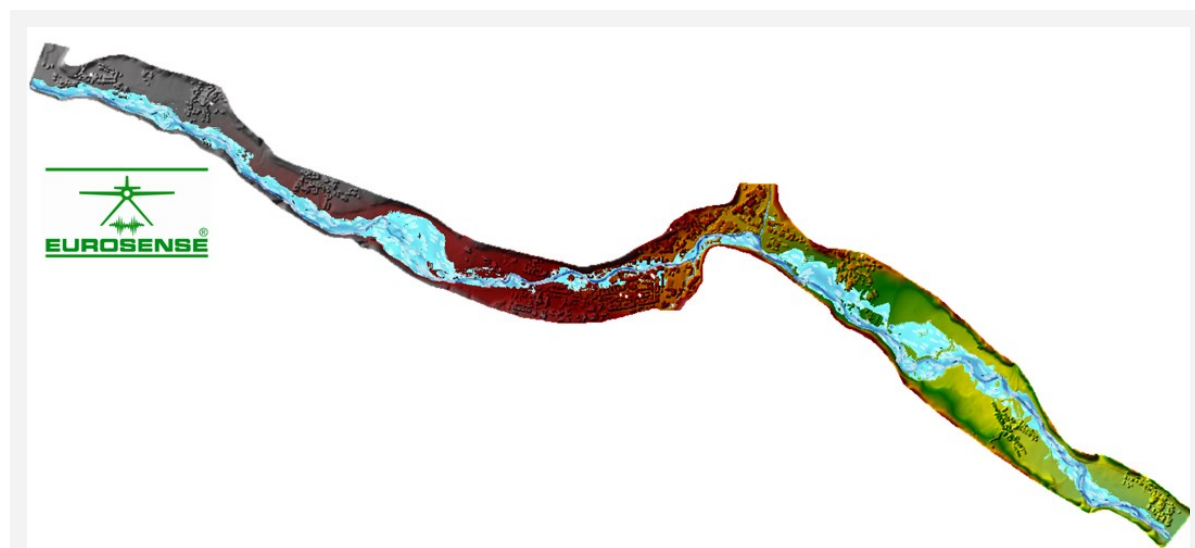

Nezastupiteľnú úlohu pri plánovaní, ako aj priamom vykonávaní manažmentu na vodných tokoch zohráva celkom určite aj konštruktívny dialóg medzi všetkými aktérmi (*stakeholders*) podieľajúcimi sa na rozhodovaní o využívaní alebo aj výskume záujmového vodného toku. V tomto duchu sa niesla aj organizácia workshopu pod názvom *Morfologické zmeny koryt a ich vplyv na povodňové riziko* v meste Bardejov, ktorého nosnou témou bola problematika zmien morfológie koryt vodných tokov a ich vplyv na povodňové udalosti so zameraním sa na rieku Topľa, ktorá preteká mestom priamo v jeho centrálnej línii. Stretnutie sa uskutočnilo v hoteli Bardejov dňa 2. júna 2016 a pozvanie naň prijali poprední predstavitelia mesta (viceprimátor Bardejova Vladimír Savčinský), ako aj viacerých štátnych a neziskových organizácií (odbor starostlivosti o ŽP Bardejov, Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, MO SRZ Bardejov, MO SRZ v Hanušovciach, OU Stará Ľubovňa, Proti múru).

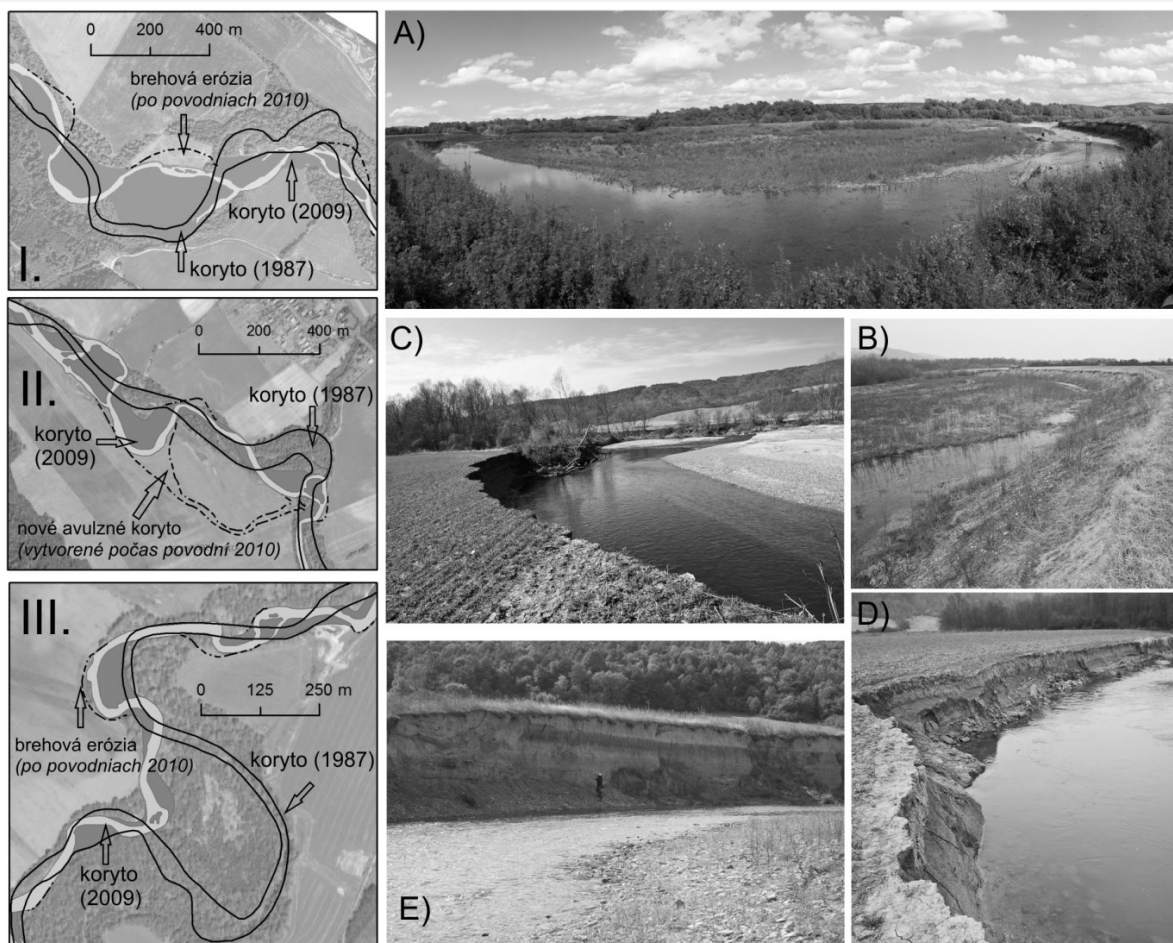
V rámci workshopu odzneli odborné prednášky doktora Milana Lehotského, Miloša Rusnaka a doktorky Anny Kidovej, ktoré okrem teoretických základov predstavili aj výsledky prebiehajúceho aplikovaného výskumu Katedry fyzickej geografie a geoekológie (Prírodovedecká fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě), Oddelenia fyzickej geografie, geomorfológie a prírodných hazardov (Geografický ústav, Slovenská Akadémia Vied) a Katedry fyzickej geografie a geoekológie (Prírodovedecká fakulta Univerzita Komenského v Bratislave), ako hlavné výstupy z medzinárodného projektu START - Danube Region Project Fund (november 2015 – jún 2016). V rámci projektu boli vybrané dve záujmové lokality, a to rieka Bečva v Českej republike a rieka Topľa na Slovensku. Z riešiteľského kolektívu sa workshopu zúčastnil aj dekan Prírodovedeckej fakulty doc. RNDr. Milan Trizna, PhD.

Charakter súčasného koryta Tople v porovnaní so snímkou z roku 1949 nad mestom Bardejov. Podkladová snímka: Historickú ortofotomapu zabezpečila Technická univerzita vo Zvolene; Historická ortofotomapa ©GEODIS SLOVAKIA, s r. o. EUROSENSE, s r. o.; historické LMS ©Topografický ústav Banská Bystrica.

Výsledok modelovania zaplavenia skúmaného územia v prostredí softvéru HEC-RAS pre prietok 100-ročnej vody na základe povodňovej udalosti v roku 2010. Podkladový digitálny terénny model: ©EUROSENSE, s. r. o.

Dynamické zmeny pôdorysu vodného toku, ktoré sa prejavujú brehovou eróziou. (I.) zmena pôdorysu koryta Topľa južne od mesta Bardejov a pokračujúca erózia brehu počas povodní v roku 2010. (II.) vytvorenie avulzného koryta Topľa pri obci Dubinné počas povodňových udalostí v roku 2010. (III.) zaškrtenie meandrového oblúka Topľa pri obci Porúbka. (A) avulzné koryto vytvorené počas povodní v roku 2010 južne od Stropkova (Ondava) v šiji meandrového oblúka (približne rozmery: dĺžka 250 m a šírka 200m). (B) opustené, neprietočné rameno v meandrovom oblúku pri obci Breznica (Ondava) po zaškrtení meandra (výška brehu 4 m). (C) erózia ornej pôdy s časťou ozimín vysadených pred zimou na Topli 2010/2011 (foto: apríl 2012). (D) Erózia ornej pôdy v oblúku nad obcou Lomné (Ondava). (E) erózia pleistocennej terasy pri obci Kurima (Topľa, výška terasy 6 m a dĺžka erózneho brehu 580 m). Podkladová snímka: ©EUROSENSE, s r. o. Prevzaté od Rusnák, M., Lehotský, M. (2014): Povodne, brehová erózia a laterálne presúvanie koryta štrkonosných kľukatiacich vodných tokov (prípadová štúdia tokov Topľa a Ondava). *Acta Hydrologica Slovaca* 15, 2, 424 – 433.

Po odprezentovaní výsledkov projektu sa rozvinula plodná diskusia smerujúca hlavne k problematike protipovodňových úprav koryta Topľa a riešenia jej budúceho manažmentu nielen v mestskej časti Bardejova, ale aj priľahlých obcí, kde dochádza k výraznej brehovej erózii

na úkor poľnohospodárskej pôdy. Práve v týchto miestach Topľa predstavuje veľmi dynamický a zraniteľný systém, ktorý sa v posledných rokoch prejavuje ako výrazne degradujúci. Krátku reportáž o workshope odvysielala aj miestna Bardejovská televízia.

PodĎakovanie od primátora mesta Bardejov za organizovanie workshopu. Anna Kidová (foto: Miloš Rusnák, Anna Kidová)

Významné životné jubileum Doc. RNDr. Jána Laciku, CSc.

V marci 2016 významný slovenský geograf a geomorfológ doc. RNDr. Ján Lacika, CSc. oslávil svoje šesťdesiate narodeniny.

Ján Lacika sa narodil 11. 3. 1956 v Prahe, v hlavnom meste vtedajšieho Československa, po väčšinu svojho života však žil v Bratislave. Tu aj absolvoval v rokoch 1975 – 1980 na Prírodovedeckej fakulte UK vysokoškolské štúdium v odbore fyzická geografia.

Hneď po štúdiu sa zamestnal v Geografickom ústave SAV a na tomto pracovisku pôsobí od roku 1980 až do súčasnosti. V roku 1981 získal titul RNDr. a v roku 1989 obhájil dizertačnú prácu na tému *Komplexná geomorfologická analýza Cerovej vrchoviny* a bol mu udelený titul CSc. V roku 1983 absolvoval dvojmesačný študijný pobyt v Geografickom ústave AN SSSR v Moskve a v rokoch 1993 – 1994 ročnú postdoktorandskú stáž na Royal Holloway University of London. V roku 1985 sa zúčastnil na vedeckej expedícii Varšavskej univerzity Špicbergu 85.

Súbežne s prácou v Geografickom ústave SAV sa intenzívne venoval aj pedagogickej činnosti, pôsobil na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, na Ostravskej univerzite v Ostrave a na Fakulte ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene a v Banskej Štiavnici, kde v rokoch 2002 – 2005 zastával funkciu host'ujúceho docenta. V roku 2007 sa habilitoval na docenta na Prešovskej univerzite. Je tiež školiteľom doktorandského štúdia a členom spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave. Od roku 2014 je zamestnancom Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, kde vyučuje na Katedre geografie a regionálneho rozvoja.

Od začiatku svojej vedeckej kariéry bola doménou Jána Laciku geomorfológia a to predovšetkým analýza morfoštruktúrnej stavby Slovenska s dôrazom na vulkanický a postvulkanický reliéf. Rozvíjal tiež problematiku zarovnaných povrchov a neotektonického vývoja Západných Karpát. Neskôr postupne rozšíril svoj záujem aj o aplikovanú a environmentálnu geomorfológiu, ako aj o regionálnu geografiu Slovenska, výskum historickej kultúrnej krajiny, environmentálnu geografiu a geografiu cestovného ruchu. Podieľal sa na riešení dvoch medzinárodných a dvanástich domácich vedeckých projektov. Výsledky svojej práce publikoval v monografiách a vedeckých a odborných časopisoch a zborníkoch. Jeho publikačná a editor-ská činnosť obsahuje vyše 250 položiek a ohlas

na jeho práce vyjadruje vyše 300 citácií. V roku 1991 mu bola udelená Cena rektora Varšavskej univerzity, v roku 1998 Cena SAV za vedecko-popularizačnú činnosť a v roku 2010 Cena SAV za vedecko-popularizačnú a vzdelávaciu činnosť za dielo Slovensko A – Ž, ktorého bol editorom.

Ján Lacika je dlhodobo aktívny aj ako organizátor vedeckého života. Je dlhoročným členom viacerých vedeckých spoločností. V Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV pôsobil v rokoch 1995 – 2002 ako vedecký tajomník a v rokoch 2002 – 2013 ako predseda Bratislavskej pobočky. V rokoch 1996 – 2008 bol vedeckým tajomníkom a hospodárom Asociácie slovenských geomorfológov pri SAV. Pôsobil aj ako člen výboru Polárnej sekcie Českej geografickej spoločnosti, revízor v Spoločnosti pre trvalo udržateľný život v SR a národný delegát a tajomník Karpato-balkánskej geomorfologickej komisie (KBGK) a Carpatho-Balkan-Dinaric Regional Working Group of IAG (2006 - 2009). Je šéfredaktorom časopisu Geografia a členom redakčnej rady časopisu Krásy Slovenska. Podieľal sa tiež na organizácii viacerých medzinárodných vedeckých konferencií a kongresov.

Okrem vedeckej kariéry sa Ján Lacika intenzívne venuje aj fotografovaniu. Vo svojej tvorbe sa zameriava najmä na Slovensko a jeho krajinu. Krásy a zaujímavosti našej vlasti sprostredkoval

Doc. RNDr. Ján Lacika, CSc.

čitateľom v množstve knižných publikácií, za ktoré získal viaceré významné ocenenia (2003 – Zlatá medaila Slovak Gold za dielo: Slovensko, turistický sprievodca; 2008 – Zlatá kniha Ikaru za dielo: 1000 zaujímavostí Slovenska; 2015 – Platinová kniha Ikaru za dielo: 1000 zaujímavostí Slovenska).

V mene slovenských geomorfológov prajeme Jánovi Lacikovi pevné zdravie a veľa radosťi a spokojnosti do ďalších rokov pracovného aj súkromného života!

Ján Novotný

Doc. RNDr. Miloš Stankoviansky, CSc. sedemdesiatnikom

Významný slovenský geomorfológ doc. RNDr. Miloš Stankoviansky, CSc., sa narodil 14. júla 1947 v Myjave. Bol veľmi citlivým a vnímavým dieťaťom s veľkým záujmom o geografické prostredie, v ktorom vyrastal, ako aj o jeho históriu. Zbierka miestnych skamenelín, ktorú si založil už ako žiak základnej deväťročnej školy (1953 – 1962), o tom veľmi symbolicky vypovedá. Tento záujem ho neopustil ani počas štúdia na myjavskej strednej všeobecnovo-vzdelávacej škole (1962 – 1965), kedy sa definitívne rozhodol pre štúdium geografie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského (PriF UK) v Bratislave. Štúdium začal v roku 1965 v pedagogickom odbore Matematika – zemepis, po dvoch rokoch prešiel na jednodoborové štúdium v odbore Geografia so špecializáciou na Fyzickú geografiu. Geomorfológia, v ktorej sa snúbi geografické a historické poznanie, bola jeho jednoznačnou voľbou už v diplomovej práci. Pod vedením profesora Michala Lukniša ju vypracoval na tému *Geomorfologické pomery strednej časti Malých Karpát v oblasti Vápenná – Vysoká* a úspešne obhájil v roku 1970. Získal tak titul *promovaný geograf*.

Najvýznamnejšia etapa jeho pracovného života je zviazaná s Geografickým ústavom Slovenskej akadémie vied (GÚ SAV) v Bratislave.

V rokoch 1970 až 1973 tu absolvoval najskôr študijný pobyt. Jeho zavŕšením bola obhajoba rigorózneho práce *Geomorfologické pomery strednej časti Malých Karpát v oblasti Sološnica – Rohožník*, na základe ktorej získal titul RNDr. v odbore Fyzický zemepis. Následne v roku 1973 nastúpil do GÚ SAV na internú vedeckú aspirantúru pod vedením akademika Emila Mazúra. Na základe obhájenia kandidátskej dizertačnej práce *Geomorfologické pomery povodia Hrabutnice a príslušného územia so zvláštnym zreteľom na recentné reliéfovotvorné procesy* získal v roku 1977 titul kandidáta geografických vied (CSc.) v odbore Fyzická geografia. V Geografickom ústave SAV potom zotrval takmer štvrt' storočia ako samostatný vedecký pracovník a dlhoročný vedecký tajomník ústavu. Počas tohto pôsobenia zhodnotil geomorfologické pomery hornej časti povodia Myjavy a Brančských bradiel. Založil a roky viedol výskumnú bázu ústavu v Bzinciach pod Javorinou, zaslúžil sa o poznanie zákonitostí priestorovej distribúcie geomorfologických procesov v k. ú. tejto obce, ako aj v Ľubietovských Tatrách. Delimitoval a charakterizoval morfoštruktúry severnej časti Malých Karpát, Myjavskej pahorkatiny a vybraných častí Trnavskej pahorkatiny, načrtnol ich vývoj a podieľal sa na hodnotení

V jednom zo „svojich“ výmoľov na sklonku kariéry (Hrachovište, 2012).

zmien reliéfu, vyvolaných antropogénnou činnosťou na území Vodného diela Gabčíkovo. V rámci spolupráce s Ústavom litosféry AV ZSSR zhodnotil inžiniersko-geomorfologické pomery vybranej časti Bratislavy a porovnal ich s vybranou časťou Moskvy.

Jeho ďalšie smerovanie bolo významným spôsobom ovplyvnené spoluprácou s prof. A. P. Schickom z Hebrejskej univerzity v Jeruzaleme. V 90-tych rokoch 20. storočia viedol tím pracovníkov Geografického ústavu SAV v rámci trilaterálneho projektu, koordinovaného týmto medzinárodne uznávaným fluvialnym geomorfológom. Výskum na Slovensku sa realizoval na území povodia Jablonky (163 km²). Jeho cieľom bolo vyhodnotiť reakciu povodia na pozemkové úpravy, spojené s kolektivizáciou. Už v priebehu detailného geomorfologického mapovania v rámci riešenia uvedeného projektu objavil väzbu výmoľov na historické umelé lineárne krajinné prvky a pochopil, že ide o antropogénne podmienené formy, vytvorené pri extrémnych zrážkových udalostiach poväčšine v priebehu kopaničiarskej kolonizácie. A tak popri efekte pokolektivizačnej eróznej etapy začal venovať zvýšenú pozornosť geomorfologickej odozve staršej, historickej eróznej etapy. Výmoľe sa mu potom stali spoločníkmi až do konca jeho vedecko-výskumného pôsobenia.

V roku 2001 prešiel z Geografického ústavu SAV na Katedru fyzickej geografie a geokológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, na ktorej externe prednášal už od konca 80-tych rokov 20. storočia. Tu dokončil práce na svojej profilovej monografii *Geomorfologická odozva environmentálnych zmien na území Myjavskej pahorkatiny*, za ktorú získal v roku 2003 prémii Literárneho fondu a ktorú v tom istom roku obhájil aj ako habilitačnú prácu. V roku 2003 sa stal vedúcim tejto katedry. V tejto funkcii pôsobil až do roku 2011 a po odchode do dôchodku pracovný pomer na Prírodovedeckej fakulte UK definitívne ukončil v roku 2015. Pri tejto príležitosti mu bola udeľená Zlatá medaila fakulty.

Docent Miloš Stankoviánsky sa v priebehu svojej profesionálnej kariéry teda zaoberal rôznymi aspektmi geomorfologického výskumu – od všeobecnej geomorfológie a základného geomorfologického mapovania, cez (morfo)štruktúru, dynamickú a historickú geomorfológiu, až po antropogénnu, inžiniersku a environmentálnu geomorfológiu. Najvýznamnejší ohlas však získal v oblasti výskumu geomorfologickej odozvy environmentálnych (klimatických a antropogénnych) zmien v súčasnej i historickej krajine vplyvom pôsobenia ronových a orbových procesov. Je priekopníkom takto zameraného výskumu na Slovensku a postavil na ňom i svoju vedeckú školu. Výsledky dosiahnuté na Myjavskej pahorkatine prostredníctvom prezen-

tácie na konferenciách, publikovania v renomovaných časopisoch, vedenia exkurzií i sprevádzania početných hostí natoľko zviditeľnil, že ju zahraniční kolegovia zaradili medzi významné európske výskumné lokality v tejto problematike. Na jeho výskumy nadväzujú jeho žiaci, ktorí sa úspešne presadzujú nielen doma, ale i v zahraničí.

Z hlavných výsledkov jeho výskumu v tejto oblasti vyberáme:

- osvetlenie zákonitosti pôsobenia ronových procesov, akcelerovaných veľkoplošnými zmenami využívania poľnohospodárskej krajiny následkom kolektivizácie a stanovenie ich totálneho geomorfologického efektu v pokolektivizačnom období;
- poukázanie na význam orbovej erózie v komplexe erózných procesov, modelujúcich reliéf oráčinskej krajiny od počiatkov osídlenia dodnes;
- odhalenie zákonitostí pôsobenia výmoľovej erózie v predkolektivizačnej krajine a rekonštrukcia historického vývoja permanentných výmoľov, podmieneného zmenami využívania krajiny a klímy, najmä v priebehu malej ľadovej doby;
- poukázanie na donedávna v odborných kruhoch neznámu prírodnú hrozbu – bahenné povodne, na ich významný geomorfologický efekt a environmentálny dopad, a to tak v súčasnej, ako aj v historickej krajine.

Výsledky vedeckej práce docenta Miloša Stankoviánskeho boli publikované v takmer 90-tich časopiseckých štúdiách a zborníkových článkoch, vrátane publikácií vo vysoko impaktovaných geovedných vedeckých časopisoch. Bol hlavným autorom kapitol v dvoch monografiách vydaných prestížnymi svetovými vydavateľstvami (Wiley, Springer). Jeho práce získali celkovo viac ako 600 ohlasov, z toho vyše 150 registrovaných vo vedeckých databázach Scopus a Web of Science.

Tieto výsledky dosiahol aj vďaka svojim mimoriadne intenzívnym kontaktom s medzinárodným vedeckým spoločenstvom. Absolvoval výmenné študijné a prednáškové pobyty vo Florencii (1993), Tokiu, Kyote a Tsukube (1996), Solúne (2004), Belfaste (2005), Krakove (2006 a 2009), Ľubľane (2007), Plzni (2010) a aktívne sa zúčastnil desiatok medzinárodných konferencií. Na niekoľkých kongresoch Medzinárodnej asociácie geomorfológov (IAG/AIG) bol oficiálnym reprezentantom Asociácie slovenských geomorfológov pri SAV, na ktorej založení v roku 1996 sa podieľal a stal sa prvým predsedom jej výkonného výboru. Bol tiež jedným z protagonistov aktivizácie činnosti Karpatsko-balkánskej geomorfologickej komisie (KBGK) a v rokoch 2003 – 2007 bol prezidentom tohto regionálneho geomorfologického zoskupenia.

Ako predseda KBGK vyšiel s iniciatívou zviditeľniť túto organizáciu zaštitením Medzinárodnou asociáciou geomorfológov, čo sa podarilo prijatím *Karpatsko-balkánsko-dinárskej regionálnej pracovnej skupiny (IAG/AIG CBDR-WG)* na kongrese IAG/AIG v Zaragoze (2005). Bol jej predsedom počas celého obdobia jej fungovania (2005 až 2013). Inicioval vypracovanie a bol spolueditorom monografie *Recent Land-form Evolution: The Carpatho-Balkan-Dinaric Region* (Springer, 2012), na príprave ktorej sa podieľali geomorfológovia zo všetkých jedenástich členských krajín. Pôsobil tiež ako národný zástupca Riadiaceho výboru projektov o erózii pôdy v rámci európskeho programu COST: Action 623 *Soil Erosion and Global Change* (2001 až 2003), Action 634 *On- and Off-site Environmental Impact of Runoff and Erosion* (2004 až 2008).

Vysokú medzinárodnú vedeckú reputáciu Miloša Stankovianskeho dokresľuje organizovanie niekoľkých veľmi úspešných medzinárodných konferencií, vedeckých terénnych exkurzií, vyžiadané prednášky na univerzitách v Leuvene (1998), Krakove (2004), Louvain-la-Neuve (2006) a Brne (2011), či spolueditorstvo niekoľkých špeciálnych čísel zahraničných karentovaných časopisov. Bol však aj zakladajúcim členom redakčnej rady časopisu *Geomorphologia Slovaca* (súčasná *Geomorphologia Slovaca et Bohemica*) a dlhoročným členom redakčných rád časopisov *Studia Geomorphologica Carpatho-Balcanica*, *Folia Geographica* a *Landform Analysis*.

Vedecká erudícia, medzinárodné kontakty a akceptácia výsledkov výskumov docenta Stankovianskeho významne prispeli k rozvoju nielen vedeckého, ale aj pedagogického potenciálu Katedry fyzickej geografie a geoekológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Počas jeho pôsobenia sa výrazne zvýšila mobilita (stáže, exkurzie) študentov doktorandského a magisterského štúdia na kvalitných zahraničných univerzitách. K úrovni výučby na katedre však prispel aj zavedením nových predmetov (*Geomorfologické procesy*, *Vývoj reliéfu Slovenska*, *Fyzicko-geografický seminár* - v angličtine, *Zahraničná exkurzia z fyzickej geografie*), participáciou na vedení ďalších predmetov, ako aj vedením záverečných prác študentov všetkých

stupňov: šesť bakalárov, jedenásť diplomantov a päť doktorandov.

Docent Miloš Stankoviansky je komplexná vedecko-pedagogická osobnosť slovenskej, ale aj medzinárodnej geografie a geomorfológie. Je to mimoriadne motivovaný a zapálený vedec, húževnatý terénny výskumník, vynikajúci spolupracovník, dôsledný administrátor a organizátor, prívetivý, ústretový a kompetentný učiteľ a predovšetkým čestný, extrémne pracovitý a dobrý človek.

VEDÚCI VEDECKÝCH PROJEKTOV:

- *Vedecko-metodické základy racionálneho využívania a ochrany geologického prostredia na území miest a mestských aglomerácií* (vedúci slovenskej časti rusko-slovenského projektu, 1986 až 1990);
- *Odozva fluvialných systémov na veľkoplošné zmeny využívania krajiny* (vedúci slovenskej časti izraelsko-slovensko-českého projektu sponzorovaného US AID, 1992 až 1999);
- tri projekty VEGA:
 - *Transformácia reliéfu a pôdy následkom environmentálnych zmien* (2003 až 2005);
 - *Hodnotenie geomorfologického efektu a environmentálneho dopadu ronových a orbových procesov* (2006 až 2008);
 - *Recentný vývoj reliéfu a geomorfologický efekt extrémnych udalostí* (2009 až 2011).

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR MEDZINÁRODNÝCH KONFERENCIÍ:

- „International Symposium Time, Frequency and Dating in Geomorphology“ (Tatranská Lomnica – Stará Lesná 16. – 21. 6. 1992), pod záštitou COMTAG, IGU;
- „International Symposium Geomorphic Response to Land Use Changes“ (Smolenice 29. 5. – 2. 6. 2000), pod záštitou GERTEC, IGU;
- „Carpatho-Balkan Conference on Geomorphology“ (Bratislava 8. – 12. 9. 2003).

Zora Machová a Jozef Minár

Prof. RNDr. Tomáš Pánek, PhD. 39-LETÝ profesorem

Dne 31. 3. 2016 ukončil na Katedře fyzické geografie a geoekologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze své profesorské řízení kolega Tomáš Pánek z Ostravské univerzity a dne 1. 12. 2016 byl jmenován profesorem fyzické geografie. Tomáš Pánek je přední český geomorfolog, který pravidelně publikuje své výzkumné práce v prestižních vědeckých časopisech. Zabývá se geomorfologickým vývojem horských oblastí se zaměřením na morfotektoniku a geomorfologický efekt povrchového zdvihu v Karpatech, Českém masivu a Krymském pohoří. Aktivně sleduje a hodnotí různé podoby geomorfologického efektu svahových deformací a jejich chronologie ve výše zmíněných oblastech, a také na Kavkazu, v pohoří Taurus nebo v Patagonii. Neméně významné jsou i jeho práce z oblasti vývoje reliéfu v pozdním holocénu v kontextu změn klimatu a antro-

pogenní činnosti. V současnosti se prof. Pánek velmi intenzivně zabývá katastrofickými geomorfologickými procesy a jejich záznamem v reliéfu a sedimentárních archivech.

Prof. Pánek je současně i velmi oblíbených pedagogem, který dovede pro náročnou práci v terénu, v laboratoři i v pracovně získat celou řadu studentů a nadchnout je pro řešení problémy a přitom jim vštěpovat základní vědecké postupy a principy odborné práce. Doposud úspěšně dovedl k získání titulu pět studentů doktorského studia, kteří jsou nyní platnými členy české geomorfologické komunity a podílejí se na jejím úspěšném rozvoji.

Jan Hradecký a Veronika Kapustová

Tomáš Pánek se studenty v terénu